

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2019

1232/2019

Laki

Suomen osallistumisesta Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) toimintaan

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa annetaan Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastosta (Eurojust) ja neuvoston päätöksen 2002/187/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1727, jäljempänä *Eurojust-asetus*, täydentävät säännökset.

2 §

Kansallinen jäsen

Eurojust-asetuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kansallinen jäsen nimitetään määräaikaiseen virkasuhteeseen valtiosyyttäjäksi valtakunnansyyttäjän toimistoon. Jäsenen nimittämiseen ja kelpoisuusvaatimuksiin sovelletaan, mitä valtiosyyttäjän nimittämistä ja kelpoisuusvaatimuksista säädetään.

3 §

Kansallisen jäsenen toimivalta

Kansallisella jäsenellä on Syyttäjälaitoksesta annetun lain (32/2019) 10 §:ssä tarkoitettu toimivalta Eurojustin toimivaltaan kuuluvissa asioissa.

Kansallinen jäsen voi toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä tai suostumuksella:

- 1) saattaa rikosasian Eurojustin käsiteltäväksi;
- 2) tehdä vieraalle valtiolle rikosoikeudellista yhteistyötä koskevan pyynnön tai määräyksen;
- 3) päättää esitutkintaviranomaisen tai syyttäjän toimivaltaan kuuluvan rikosoikeudellista yhteistyötä koskevan pyynnön ja määräyksen täytäntöönpanosta Suomessa;
- 4) päättää Eurojustin järjestämässä koordinoitokouksessa tarpeelliseksi katsotun esitutkintatoimenpiteen suorittamisesta Suomessa; sekä
- 5) päättää luvan myöntämisestä valvottuun läpilaskuun tai sen koordinoimisesta Suomessa.

Kansallinen jäsen voi päättää 2 momentin 2–5 kohdassa tarkoitettua esitutkintaviranomaisen tai syyttäjän toimivaltaan kuuluvasta toimenpiteestä kiireellisessä tilanteessa, jos hän ei saa yhteyttä viranomaiseen, jolla on toimivalta päättää toimenpiteestä. Ennen pää-

HE 45/2019
LaVM 1/2019
EV 28/2019

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) 2018/1727 (32018R1727); EUVL L 295, 21.11.2018, s. 138

töksen tekemistä kansallisen jäsenen on oltava yhteydessä toimenpiteen täytäntöönpanosta vastaavaan viranomaiseseen. Toimenpiteestä on viipymättä ilmoitettava viranomaiselle, jolla on toimivalta päättää toimenpiteestä, minkä jälkeen toimivalta päättää toimenpiteen jatkamisesta tai sen keskeyttämisestä on kyseisellä viranomaisella.

4 §

Varajäsen

Eurojust-asetuksen 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kansallisen jäsenen varajäsenen tai varajäsenet määrää valtakunnansyyttäjän toimisto. Varajäsen toimii tarvittaessa kansallisen jäsenen sijasta. Varajäseneksi määrätään Syyttäjälaitoksesta annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu syyttäjä.

Varajäsenellä on 3 §:ssä säädetty toimivalta, kun hän toimii kansallisen jäsenen sijasta.

5 §

Kansallisen jäsenen avustaja

Kansallisen jäsenen avustajan tai avustajat määrää valtakunnansyyttäjän toimisto. Avustaja toimii tarvittaessa kansallisen jäsenen sijasta. Avustajaksi määrätään Syyttäjälaitoksesta annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu syyttäjä.

Avustajan toimikausi on viisi vuotta, ja se voidaan uusida.

Avustajalla on 3 §:ssä säädetty toimivalta, kun hän toimii kansallisen jäsenen sijasta.

6 §

Kansalliset yhteyshenkilöt ja koordinointi

Valtakunnansyyttäjän toimisto nimeää yhden tai useamman Eurojust-asetuksen 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen yhteyshenkilön sekä vastaa mainitun artiklan 3 kohdassa tarkoitetun kansallisen koordinoinnin järjestämisestä.

Kansallinen jäsen päättää Eurojust-asetuksen 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla 20 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden pääsystä Eurojustin asianhallintajärjestelmän tilapäisiin tietokantoihin. Pääsyn edellytyksenä on, että se on tarpeen kyseisten henkilöiden Eurojust-asetuksessa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Valtakunnansyyttäjän toimisto päättää Eurojust-asetuksen 25 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla 20 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden pääsystä Eurojustin asianhallintajärjestelmän hakemistoon. Valtakunnansyyttäjän toimiston on ilmoitettava Eurojustille ja Euroopan komissiolle tekemästään päätöksestä.

7 §

Yhteistyö kansallisten viranomaisten kanssa

Kansallisen jäsenen on viipymättä ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle tietoonsa tulleista seikoista, jotka liittyvät tai voivat liittyä Suomessa käsiteltävänä olevaan rikosasiaan.

Kansallisen jäsenen on viipymättä toimitettava vieraasta valtiosta saamansa rikosoikeudellista yhteistyötä koskeva pyyntö toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi. Jos kansallinen jäsen tekee Eurojustin toimivaltaan kuuluvassa asiassa pyynnön toimivaltaiselle viranomaiselle Eurojust-asetuksen 8 artiklan 5 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa, kyseisen viranomaisen on käsiteltävä tällainen pyyntö ilman aiheutonta viivytystä.

8 §

Tietojen toimittaminen kansalliselle jäsenelle ja tämän oikeus käsitellä henkilötietoja

Rikosasian käsittelystä vastaavan viranomaisen on toimitettava kansalliselle jäsenelle Eurojust-asetuksen 21 artiklan 4–6 kohdassa sekä terrorismirikoksia koskevasta tiedonvaihdosta ja yhteistyöstä tehdyn neuvoston päätöksen 2005/671/YOS 2 artiklassa tarkoitettujen tietojen lisäksi muut välttämättömät tiedot, jotka ovat tarpeen Eurojustin tehtävien hoitamiseksi.

Mitä syyttäjän tiedonsaantioikeudesta säädetään Syyttäjälaitoksesta annetun lain 22 §:ssä, sovelletaan myös kansalliseen jäseneseen tämän hoitaessa Eurojust-asetuksen mukaisia tehtäviä.

Kansallinen jäsen saa käsitellä asian käsittelyssä Eurojustissa toimivaltansa nojalla saamiaan henkilötietoja salassapitosäännösten estämättä, ja luovuttaa niitä salassapitosäännösten estämättä Eurojustille.

9 §

Luvan antaminen henkilötietojen siirtämiseen kolmannelle maalle tai kansainväliselle järjestölle

Eurojust-asetuksen 56 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun ennakkoluvan henkilötietojen siirtämiseen kolmannelle maalle tai kansainväliselle järjestölle voi antaa alkuperäisen siirron toteuttanut toimivaltainen viranomainen ottaen asianmukaisesti huomioon rikoksen vakavuuden, henkilötietojen alkuperäisen siirron tarkoituksen ja muut asiassa merkitykselliset seikat.

10 §

Eurojustia koskevat kansalliset päätökset ja ilmoitukset

Valtakunnansyyttäjän toimisto:

- 1) päättää Eurojust-asetuksen 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla kansallisen jäsenen varajäsenen ja avustajan tavanomaisesta työskentelypaikasta ja ilmoittaa tarvittaessa päätöksestä Eurojustille;
- 2) päättää kansallisen jäsenen varajäsenten ja avustajien lukumäärästä ja ilmoittaa Eurojustille ja Euroopan komissiolle kansallisen jäsenen, varajäsenten ja avustajien nimittämisestä Eurojust-asetuksen 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- 3) päättää Eurojust-asetuksen 11 artiklan 7 kohdassa tarkoitetulla tavalla, lähetetäänkö Suomesta toinen henkilö vahvistamaan Eurojustin Suomen kansallista osastoa, jos Suomen kansallinen jäsen on valittu Eurojustin puheenjohtajaksi;
- 4) päättää Eurojust-asetuksen 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun päivystävän koordinaation järjestämisestä ja päivystävän koordinaation edustajille maksettavista palkkioista; sekä
- 5) voi määrätä Eurojust-asetuksen 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kansallisen asiantuntijan määrääjäksi Eurojustiin.

11 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 12 päivänä joulukuuta 2019.

Tällä lailla kumotaan Eurojustia koskevan päätöksen eräiden määräysten täytäntöönpanosta annettu laki (742/2010).

1232/2019

Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2019

Tasavallan Presidentti
Sauli Niinistö

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson